

تاریخ تحولات ایران در دوره سامانیان

* مؤلف: دکتر ابوالقاسم فروزانی

* ناشر: سمت

* سال نشر: ۱۳۸۱

* نوبت چاپ: اول

* محل نشر: تهران

درباره سامانیان آثاری چند به رشته تألیف و ترجمه درآمده است که هر یک را مزایایی است. در این میان کتاب دکتر فروزانی، نوشته‌ای سودمند و مستند به منابع کهن و بعضاً جدید است و برخوردار از نثری استوار و درست؛ چنان که در کنار سایر آثار تحقیقی، شایسته تدریس در آموزش عالی می‌باشد.

از دیگر مزایای کتاب رعایت قواعد ویرایشی و نگارشی و رعایت تناسب حجم کتاب با دو واحد درسی است و از جنبه محتوایی جداسازی مطالب با عنوان‌های مشخص در بخش تحولات سیاسی برای تفهیم مطالب کاری مفید بوده است. مؤلف سعی کرده جنبه‌های گوناگون تاریخ سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و ... را به بحث بگذارد. انسجام منطقی بحث رعایت شده و مؤلف توانسته اعتدال را در طرح دیدگاه‌ها حفظ کند.

از اشکال‌های این اثر می‌توان به این نکته اشاره کرد که برخی از فصل‌ها در حجمی فراتر از حد لزوم ارائه شده‌اند؛ مانند جغرافیای فرارود که بیشتر به دوره باستان و پیش از اسلام مربوط می‌شود. از سوی دیگر، مباحث مهمی مانند: مباحث اجتماعی، اقتصادی، اداری، فرهنگی و هنری همگی در یک فصل خلاصه شده‌اند، شایسته بود تفکیک و تفصیل بیشتری می‌یافت. نتیجه داوری و ارزیابی کتاب به شرح ذیل خلاصه می‌شود:

۱. نقاط قوت شکلی و محتوایی

الف. نقاط قوت شکلی:

۱. متن رسا و مستند؛
۲. رعایت قواعد ویرایش و نگارش؛
۳. تناسب حجم با دو واحد درسی.

ب. نقاط قوت محتوایی:

۱. بیان حوادث مهم با تیتروهای مشخص در بخش تحولات سیاسی؛

۲. انطباق محتوا با عنوان؛

۳. تناسب برای تدریس؛

۴. بهره‌گیری از منابع قدیم و جدید.

۲. نقاط ضعف شکلی و محتوایی

الف نقاط ضعف شکلی:

طرح جلد ضعیف

ب. نقاط ضعف محتوایی:

۱. حجم بیش از لزوم برخی بخش‌ها مثل جغرافیای فرارود؛

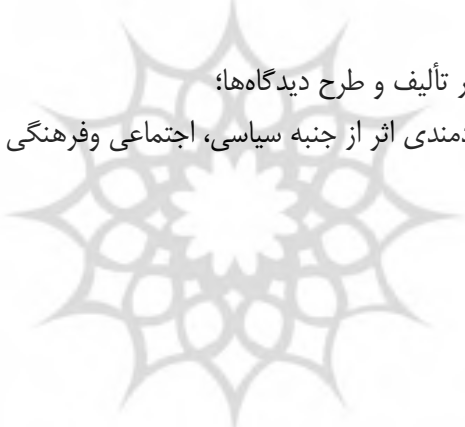
۲. گنجاندن مباحث اجتماعی، اقتصادی، اداری، فرهنگی و هنری در ضمن یک

فصل که جا دارد با تفصیل و نیز به تفکیک مورد بحث قرار گیرد.

۳. پیشنهادها:

۱. رعایت اعتدال در تألیف و طرح دیدگاه‌ها؛

۲. تلاش برای سودمندی اثر از جنبه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی